

Debreceni független Újság

PÉNTEK, 1938 JANUÁR 14. XXXIV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM.

8 fillér

politikai napilap

Éles szélsőjobbaldali izgatás az erdélyi magyarság ellen

Kolozsváron átfestik a magyar cégtáblákat — Az Universul támadása a Reviziós Liga ellen, követeli a magyar lapok betiltását

Bukarest, január 13. A Magyar Párt parlamenti csoportjának főtitkára, dr. Willer József felkereste Goga miniszterelnököt és kifejtette előtte a magyarság aggályait a készülő kormányintézkedésekkel és sajtórendszabályokkal kapcsolatban. Goga megnyugtatta dr. Willert, a megnyugtató szavakkal ellentétben állnak azonban a legutóbbi kormányintézkedések, amelyek a magyarság amúgyis súlyos helyzetét válságossá teszik.

Megalakították a külföldi diplomával működő orvosok és gyógyszerészek oklevelét felülvizsgáló bizottságot, amely már meg is kezdte munkáját. Az Universul című lap követeli, hogy

azonnal tiltsák be az összes aradi magyar lapokat és éles támadást intézzet

a Magyar Reviziós Liga ellen és a Ligát azzal vádolja meg, hogy megsértette azt a fegyverszünetet, amely hallgatlagosan fennállott Románia és Magyarország között.

A munkaügyi miniszter által kiadott eselédügyi rendelet, amely arról intézkedett, hogy csak 40 éven felüli román háztartási alkalmazottakat szabad tartani a zsidó családokban, akadályokba ütközik. Az egyes prefektúrákról sorba jönnek a jelentések a munkaügyi minisztériumba, hogy

a háztartási szolgálatra kényszerült falusiakat a rendelet azonnali végrehajtása nehéz helyzetbe sodorná.

Emiatt egyelőre nem kerül sor a rendelet végrehajtására, mert annak szigorú keresztülvitele csak a munkanélküliséget növelné nagy mértékben.

Kolozsvár, január 13. A kolozsvári rendőrkésztor saját hatáskörében intézkedett, hogy a magyarnyelvű cégfeliratokat február elsejéig cseréljék be románnyelvű cégfeliratokra.

Rendőrközegek járják végig a kereskedőket és nyilatkozatot íratnak belőlük alá, amelyben kötelezik magukat arra, hogy cégtábláikat február elsejéig átfestetik. A városi tanácsnak ez a rendelkezése nagy megütközést keltett Kolozsváron.

Bukarest, január 13. A zsidóellenes rendeletek száma egyre szaporodik. Cuzs György munkaügyi miniszter csütörtökön rendeletet írt alá, amelynek értelmében

a munkásbiztosító intézet és a

munkaügyi minisztérium keretében tartozó egyéb jóléti intézmények kötelesek haladéktalanul elbocsátani a zsidó orvosokat és fajromán származású orvosokra kicserélni.

A hétfői minisztertanácsban kiküldött miniszterközi bizottság elhatározta, hogy a söt és a petróleumot a jövőben külön tőzsdék fogják árusítani.

Magyar munkanélküliség veszedelme

Az erdélyi üzemek megbénulása hasonló tünetekkel fenyeget. Értéhető, ha a kormány ilyen jelenségek láttán szeretne ellenállni a szélsőjobbaldali nyomásnak, amely a megfontolt kormányzati taktikát fel akarja borítani. Igen nagy kérdés: mennyiben sikerül ez az ellenállás? Arra még gondolni sem merünk, hogy csakugyan el akarnak rendelni, hogy a magánüzemek személyzetének 90 százaléka fajromán legyen. Ennek siralmas következménye a magyar egzisztenciákra kiszámíthatatlan volna.

A szélsőjobbaldali sajtó követeli, hogy »teremtsek rendet« a magyar kisebbségi kérdésben — is. »Székelylé változtatott románok«-ról írják és új népszámlálást javasolnak, amelyben külön kell felvenni az »elmagyarosított románokat«, mert eddig ezeket a magyarok »kebelezték be«. A mostani statisztikát — írják — a magyar reviziós propaganda felhasználja. A szélső jobbaldali lapok ezután uszító hangon írják

a falusi magyar lelkészekről és tanítókról és éles támadást intéznek az erdélyi zsidók ellen, akik húsz évi román uralom után is csak magyarul beszélnek.

Az Universul fenyegető hangon ír a »zsidó-magyar grófok«-ról, amiért a gróf Degenfeld-uradalom az egyik magyar lapban református kovácsot és gazdasági eselédet keresett alkalmaztatás végett.

— Revizió alá kell venni az összes zsidó-magyar grófok birtokait — írja a román lap —, akik család útton mentették át vagyonukat a kisajátítás alól, sőt egyik-másik közülük magyarországi és csehszlovákiai birtokos is és így azokban az országokban van állampolgársága.

Ilyen tőzsdei engedélyeket kizárólag fajromán származású állampolgárok kaphatnak.

A közoktatásügyi minisztérium a legközelebbi napokban nyilvánosságra hozza a numerus claususrendeletet, amelynek értelmében 1938 őszétől kezdődően zsidó hallgatók csak egészen minimális számban vehetők fel a romániai egyetemekre.

Bukarest, január 13. Károly király elnökletével ma este a királyi palotában összeült a kormány gazdasági tanácsa, amelyen Goga miniszterelnök és a gazdasági miniszterek vettek részt. A gazdasági mi-

nisztartanács elhatározta a parasztság ellátásának olcsóbbá tételére alkalmas intézkedéseket, így a só, kőolaj és gyapjú egyedárúságának bevezetését. Elhatározták a III. oszt. vasúti díjak 25 százalékos mérséklését. Az úgynevezett mezőgazdasági adót eltörölték és pótlására a mezőgazdasági termékek eladási ára után beszedendő illetéket vezetnek be.

Bukarest, január 13. A Viitorul értesülése szerint az új választások március második felében lesznek. Állítólag előkészületben van a választási törvény oly értelmű módosítása, hogy a jövőben viszonylagos többség lesz a döntő.

MAGYAR EGYSÉG

A magyarság egysége a súlyos napokban nagyon megerősödött. A magyar tömegek egyedül a Magyar Párt mögött állnak.

A párt igen fegyvelmezt módon ítélkezik a jelenlegi politikai átalakulás felett. Hivatalos lapjának vezércikke nyomatékosan írja, hogy

a magyarságot nem engedi világnézeti harcokba elegyedni és amint nem kér a szélsőjobbaldali átokfutkló, éppen úgy nem akar a konjunktúra szekerébe sem kapaszkodni.

Kormányválság hírek Franciaországban

Páris, január 12. Válsághírek érkeztek Párisból. Bennet pénzügyminiszter fel akarja vetni a valutakérdést ami kormányválságot idézhet elő. A hír szerint Chautemps nem mond le, legfeljebb Bennet válik ki a kabinetből, de a népfrent nem fog felbomlani. Olyan hírek is keringenek politikai körökben, hogy a Chautemps kormányt egy Herriot-kabinet fogja felváltani, amelyben talán a kommunisták is képviselve lesznek.

Páris, január 13. A ma délelőtti minisztertanácsban, amely délelőtti 10 órától délután felkeltőig tartott, a kormány elhatározta, hogy a frank védelme érdekében erőlyesen fog fellépni.

A Paris Soir értesülése szerint a kormány az üzérkedés letörése céljából pénteken be fogja zárni a tőzsdét és egyben fel fogja kérni Angliát és az Egyesült Államokat, hogy a hármas pénzügyi egyezmény érdekében nyújtsanak segítséget Franciaországnak a frank ellen irányuló támadásokkal szemben. A minisztartanács végeztével a kormány több tagja újságírók előtt hangoztatta, hogy

a kormány lemondásáról nincs szó.

Brunet pénzügyi államtitkár a következőket mondta: A devizakereslet kielégítéséről továbbra is gondoskodni fogunk. Nincs ok riadalomra.

Fournier, a francia bank kormányzója szintén hangoztatta, hogy az izgalom túlzott. A kormány a képviselőházban bebizonyítja, hogy a helyzet nem olyan sötét, mint aminőnek azt egyesek beállítják.

Az ellenzéki sajtó a miniszterek kijelentései ellenére úgy véli, hogy a kormányválság kitörése csak kis sé eltolódott, ma már legfeljebb arról lehet vitakozni, hogy a válság hétfőn vagy kedden válik-e esedéssé. Blum és Foure szocialista miniszterek Sarraut vezetése alatt álló kormány megalakítását óhajtják. Ennek feladata a valutaellenőrzés életbeléptetése volna. A folyosókon mindenesetre úgy vélik — írja a lap —, hogy a kormányválság elkerülhetetlen.

Páris, január 13. A Libertée biztos forrásból eredő értesülése szerint a kommunisták Páris nyugati és északi külvárosában zavargásokat terveznek. A kommunista sejtek már megkapták az erre vonatkozó utasításokat. Sztalin francia hívei ilyen módon akarnak ürrögyet teremteni

az általános sztrájk kimondására és a Chautemps-kormány megbuktatására.

Paris katonai kormányzójának már tudomása van a tervről. Kérdés, hogy a kormány milyen intézkedéseket szándékszik foganatosi-

tanai a főváros rendjének biztosítására.

Páris, január 13. A miniszterelnök beszéde előtt Heriot, a képviselőház újonnan megválasztott elnöke, az elnöki széket elfoglalva, hosszabb nyilatkozatot tett.

Kiemelte a belső béke fenntartásának szükségességét, majd felhívást intézett valamennyi néphez: szüntessék be az örült fegyverkezési versenyt, amely súlyos pénzügyi válságba dönti az országokat.

Páris, január 13. Ma este 6 óra tájban

1500 szállítómunkás menetben vonult fel a nagy körúton, közben az Internationalet énekelte és bérérmelést követelt.

Fél óra hosszat alig lehetett fenntartani a közlekedést. A rendőrség szétszórta a tüntetőket.

Páris, január 13. A radikális szocialista pártcsoporthoz a Ház ülésének szünetében vita nélkül elfogadott határozatával magáévá tette a kormány nyilatkozatát és elhatározta, hogy bizalmat szavaz a kormánynak.

Páris, január 13. Illetékes helyen megcáfolták azt a híresztelést, hogy az értéktőzsdét holnap bezárják.

Páris, január 13. A képviselőház ülését este 21 óra 40 perckor újból megnyitották, de az elnök javaslatára folytatását 23 órára tűzték ki.

REPULÓGÉPSZERENCSETLEN-SÉG ÖT HALOTTAL

Lisszabon, január 13. Egy repülőgép Villa Real de Santo Antonio közelében lezuhant. Hír szerint a szerencsétlenségnek öt halálos áldozata van.

A vonat elgázolta az autóbust

Brassó, január 13. Sepsiszentgyörgy és Brassó között közlekedő személyvonat Prazsmár község határában a vasúti átjárónál elkapott egy éppen áthaladó autóbust, s azt darabokra tört. Eddigi hírek szerint a szerencsétlenségnek 4 halottja és számos sebesülte van. A halottak számát hivatalosan még nem erősítették meg.

BECK TÁRGYALASAI BERLINBEN

Berlin, január 13. Beck lengyel külügyminiszter, aki Genfben átutazóban ma reggel érkezett Berlinbe, délután tanácskozást folytatott Neurath németbirodalmi külügyminiszterrel. Jólértesült körök közlése szerint Beck két napig szándékozik a német fővárosban tartózkodni.

Megálmodta Attila sirját

Pozsony, január 13. A Duna jobb partján lévő Ligetfalu község jegyzőjénél több vasutas jelent meg és ásatási engedélyt kért. A köldötttség vezetője elmondotta, hogy egy ligetfalui vasutas felesége Attiláról álmodott. — Megálmodta, hogy a falu határában a Duna partján temették el Attilát. Az átomlítás alapján meg akarják keresni Attila sirját. A falu jegyzője a hiszékeny embereknek megadta az engedélyt.

MAGASABB A BUZA BELFÖLDI ÁRA A VILÁGPÁRITÁSBAN KIALAKULT ÁRNÁL

Budapest, január 13. Az országos mezőgazdasági kamara legutóbbi jelentése szerint az elmúlt hónapban kedvező volt az időjárás a vetések telelésére. A búza belföldi ára most is magasabb a világparitásban kialakult árnál. A tengeri piacon a külföldi vevők egyre javuló árakat fizettek.

Pályázat a debreceni egyetem két tanszékére

Budapest, január 13. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter nyilvános pályázatot hirdet a debreceni tudományegyetem jogi és államtudományi karán üresedésben levő magyar közgazdasági és pénzügyi jogi tanszékére, valamint ugyane tudományegyetem jogi és államtudományi karán üresedésben levő római jogi tanszékére. A pályázni ösztönzők a tudori fokozatokat, esetleg a tanári pályán való eddigi működésüket, vagy egyébült való alkalmaztatásukat, egyetemi m. tanári képesítésüket, továbbá külföldi tanul-

mányaikat, irodalmi tevékenységüket és egyéb érdemeiket bizonyító, valamint személyi adataikat tartalmazó okmányaikkal (magyar állampolgárság, születési anyakönyvi kivonat) felszerelt kérvényeiket, amennyiben jelenleg is állami szolgálatban vannak, előjáró hatóságok útján, ellenkező esetben közvetlenül a debreceni m. kir. Tiszta István Tudományegyetem jogi- és államtudományi karának dékánai hivatalába február 26-ig nyújt- sák be.

Pusztulás fenyegette Európát októberben

Budapest, január 13. A budapesti csillagvizsgáló intézet jelentése szerint októberben szörnyű pusztulással fenyegette Európát a *Hermes* bolygóval való összeütközés. A bolygó öt kilométer átmérőjű volt és 5.850.000 kilométernyi közelségben haladt el a föld mellett. Ha az összeütközés megtörtént volna, azon a részen a föld —

valószínűleg Európa — egy részét egy részét

alaposan összelapította volna a bolygó.

Minden élet elpusztult volna azon a részen, de az egész föld megérezte volna a szörnyű összeütközés erejét. A tudósok csak most jöttek rá, hogy októberben milyen szörnyű pusztulás fenyegette életünket.

Elutaztak a háromhatalmi konferencián résztvevő külföldi államférfiak

Budapest, január 12. A háromhatalmi konferencia külföldi résztvevői a közös nyilatkozat aláírása után a bécsi követség palotájában résztvettek az Ausztria-bálon, ahonnan egyenesen a pályaudvarra mentek és elfoglalták termes kocsijukat. Gróf Ciano reggel fél 8 órakor indult el a római gyorsvonattal a budapesti pályaudvarról. Schuschnigg kancellár és Schmidt külügyminiszter a hajnali órákban szállt be a termes kocsiába, ahol pihenőre tértek. A kocsi reggel reggel hozzákapcsolták a menetrendszerű bécsi gyorsvonathoz és a kancellár s a külügyminiszter délután már meg is érkeztek Bécsbe.

Budapest, január 12. A budapesti konferenciának nagy visszhangja van a külföldi sajtóban. A bécsi közvélemény nagy fontosságot tulajdonít a budapesti hármas találkozó eredményének. A lapok részletesen beszámolnak a hivatalos közlemény egyes pontjairól és rámutatnak az értekezlet sikerére.

Az olasz sajtó is megelégedéssel ír az értekezletről. »Ciano gróf meg lehet elégedve munkájával, — írják, — a budapesti közös nyilatkozat a fasiszta eszme további győzelmét jelenti. A budapesti eredmények közvetlen ki- hatással lesznek a nemzetközi politika

minden terére, ahol nagy politikai érdekek forognak kockán.

Belgázolódik majd, hogy Olaszország a Népszövetségből történt kilépése kiszámíthatatlan következményekkel jár, másrészt Olaszország reméli, hogy a románai magyar kisebbségek követeléseit igazságosan és helyesen teljesítik.

A francia sajtó általában megkísérli, hogy csökkentse a budapesti határozatok jelentőségét. Így a kommunista Humanité és a szocialista Populaire is azt emelik ki elsősorban, hogy Ausztria és Magyarország nem hajlandók csatlakozni a kommunistaellenes egyezményhez.

Hegyeshalom, január 13. Amikor a vonat a magyar határállomásra érkezett, Schuschnigg kancellár a következő táviratot intézte Darányi Kálmán miniszterelnökhöz:

— A határ átlépésekor őszinte szükségét érzem, hogy Nagyméltóságodnak ismét teljes szívvel köszönetet mondjak a budapesti szép és eredményes napokért. Különösen afelelti örömmel adok kifejezést, hogy ez az összejövetel is jelentősen hozzájárult személyes barátságunk és országaink kö-

zötti bensőséges kapcsolatok újabb elmélyítéséhez. Olasz barátainkkal az őszinte kapcsolatok szellemében folytatott közös tanácskozások fontos mérföldkövet jelentenek a római egyezmény alapelveinek megvalósítása útján. Kérem Nagyméltóságodat, hogy tolmácsolja legteljesebb hódolatom a Kormányzó Ur Öfömméltóságának.

Schmidt külügyi államtitkár a következő táviratot intézte Kánya Kálmán külügyminiszterhez:

— Amikor elhagyjuk Magyarországot, amely ismét szívvel fakadó vendégszeretettel fogadott, újból a legmelegebb köszönetet mondok úgy a szövetségi kancellár, mint a magam nevében és biztosítom Nagyméltóságodat, hogy a Nagyméltóságoddal, a Miniszterelnök Ur Öfömméltóságával és bevált őszinte barátunkkal Ciano gróffal folytatott barátságos és eredményteljes megbeszélésekről a legkelleme- sebb emlékeket visszük magunkkal. — Meg vagyunk győződve, hogy a budapesti értekezlet jelentős haladást jelent a konstruktív újjáépítés és a tényleges megbékülés általunk közösen követett útján.

Szél, köd, eső

Hazánkban a délutáni órákban már lecsendesedett a szél. A hőmérséklet a Dunántúli déli megyékben a 10–11 fokot is elérte, egyebütt 6–9 fokig emelkedett és még a Kékestetőn is plus 5 fokot mértek. A hőmérséklet tovább olvadt.

Jóslás: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, helyenként reggeli köd, több helyen, főként az északi megyékben, gyorsan átvonuló eső. A hőmérséklet alig változik.

Olasz küldöttség megy Japánba

London, január 13. Auriti tokiói olasz nagykövet közölte Hirota japán külügyminiszterrel, hogy rövidesen 14 tagú olasz küldöttség indul Japánba a két ország közti jóviszony előmozdítására, valamint a japán társadalmi katonai, ipari és kulturális intézmények tanulmányozására.

A külügyminiszter válaszában azt felelte, hogy Japán a legmelegebben üdvözlö a küldöttséget, amelynek látogatása elő fogja mozdítani a két nemzet barátságát.

Január 17-én ül össze a Népszövetség

Genf, január 13. Január 17-én, hétfőn nyílik meg a nemzetek szövetsége tanácsának századik ülésszaka Adé Musztafa külügyi államtitkár elnöklésével. A századik ülésszaknak bizonyos ünnepi keretet készülnék adni, anélkül azonban, hogy az bármilyen irányban tüntető jellegű öltönn. — A tanácsülésen sok állam külügyminisztere személyesen vesz majd részt, így Eden, Delbos, Spaak, Beck és Micecu.

MAGYARORSZÁG DECEMBERI KÜLKERESKEDELME

Budapest, január 13. Magyarország külkereskedelmi forgalma az 1937. év december havában:

A m. kir. központi statisztikai hivatal közlése szerint december hónapban a behozatal értéke 46.9 millió pengő volt (az 1936. év december hónapjában 39.3) a kivitel értéke pedig 62.8 (61) millió pengőt tett. Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 15.9 (11.7) millió pengő kiviteli többlettel zárult.

1937-ben behozatalunk értéke 476 (436.5) millió pengőt, kivitelünk értéke pedig 601 (504.4) millió pengőt tett ki. A külkereskedelmi mérleg az 1936. év 67.9 millió pengős aktívumával szemben az 1937. évben 125.1 millió pengős kiviteli többlettel mutat.

A magyar nótá ünnepe! — Szívet-lelket gyönyörködtető magyar film:

A falu rossza

Dayka Margit, Rózsahegy, Somlay, Greguss, Somogyi Erzs. —

A Metro szenzációs riportfilmje:

A Panay amerikai hadihajó elsüllyesztése Nankingnál

és a legújabb magyar híradó kizárólag csak a Víg színházban.

Nyilvánosságra került a titkos választójog indokolása

Senki sem tudja, hány választó lesz

Budapest, január 13. Csütörtökön osztották szét a képviselőház tagjai között az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslat és indokolásának teljes szövegét. A javaslatot Darányi miniszterelnök és Széll belügyminiszter írták alá. Az indokolás két főrésze oszlik, általánosra és részletesre. Különösen érdekes az általános indokolás, amelyben a kormány

ügyszólván vádbeszédet tart a korlátlanul érvényesülő jogkiterjesztés és titkosság ellen s megvédi a biztosítékok rendszerén felépülő és általánosan elfogadott titkosság rendszerét. Az indokolásban felsorakoztatják mindazokat az érveket, amelyeket magyar kormányférfiak a választójog kiterjesztése és a titkosság ellen hangoztattak.

A multból a titkosság ellen kimelt érvek felsorakoztatása után azt mondja a most betérjesztett javaslat indokolása, hogy

»a széles választójog és a titkos szavazás együttes alkalmazásának minden államban olyan kihatásait látjuk, amelyek a nyugodt kormányzás érdekei szempontjából nemcsak nem aggályosak, hanem gyakran veszélyesek is.«

Tehát korrektívumokról kell gondoskodni.

Nem szabad elfelejteni, hogy »a választók nagy többsége minden államban természetesen abból a társadalmi rétegből adódik, amely kisebb műveltségénél fogva még a saját érdekeit nem képes a maga javára tisztán mérlegelni, az állam egyetemes érdekeinek helyes megítélésére pedig alig alkalmas; ehhez járul — mondja a javaslat indokolása — az a további körülmény, hogy

titkos szavazás mellett a demagógia sokkal hatékonyabban működhetik, mert a szavazás titkossága tompítja a választók felelősségérzetét, tompítja a lelkiismeretet és ez a körülmény még a műveltebb rétegeket is hajlamossá teszi arra, hogy a szavazati jog gyakorlásánál a nemzet egyetemes érdekeinek félretolásával az egyesek a saját önző érdekeiket tartják szem előtt.

Végül veszedelmeket rejthet magában az a tapasztalat is, hogy titkos szavazás mellett a kiszélesített választójog rendszerint kisebb csoportokra osztja a társadalmat,

kedvez a sok párt alakulásának, ez pedig zűrtorgácsolja a nemzeti erőket.

Szöröl szóra mondja aztán az indokolás:

»Eppen a választójog szélső demokratikus formája mellett al-

kalmazott parlamentáris kormányzati rendszerek szervezeti fogyatékosságai lettek előidézői annak a harmincas években megindult áramlatnak, amely a parlamentáris rendszerével Közép-Európa jelentős államaiban felszámolt és helyébe tekintélykormányzati berendezést állított.«

BEVÁLT MÓDSZEREK...

A magyar kormány ennél fogva a sok különböző rendszer közt válogatván azt tette, hogy »tisztá feler lapot vett elő és az új rendszer lényegéhez igazodva vette be a törvényjavaslatba a helyesnek tartott alaprendelkezéseket.

A kormány elismerte a választójog kiterjesztésének szükségességét, ezt alkalmazza is, azonban

»az új rendszerbe azokat a biztosítékokat is beépítette, amelyek a titkos szavazási rendszer nagyon sok helyen megmutatkoztak... káros kihatásait ellensúlyozzák.«

Ez aggodalmak tették szükségessé, hogy

a kormány a javaslat elkészítésénél eltérjen az eddigi rendelkezésektől és úgy a jelölésnél, mint a választói jegyzékek kiigazításánál azokat a bevált módszereket alkalmazza, amelyek az említett veszedelmeket vagy teljesen elhárítják, vagy lényegesen enyhítik.

Elejtette a kormány azt az elgondolást, hogy az országgyűlési képviselőket, vagy legalább is azok egy részét ne a választóközönség, hanem a törvényhatósági bizottságok válasszák, mert ezzel csorba esett volna a népképviselői parlamentáris elven, bár az ellenkezője is megokolható lett volna azzal, hogy képviselők választásánál a higgadtabb társadalmi rétegek megfontoltsága jutott volna előtérbe.

A lajstromos és egyéni választási rendszernek megvan a maga előnye és hátránya. A kormány egyik mellett sem akart dönteni — mondja az indokolás —, a

középutat választotta. Nem szakított a kormány az egyéni kerületi rendszerrel azért, mert nálunk a választó tömegek képviselőjük megválasztásánál nem csupán a jelölt pártprogramját, hanem elsősorban a választásra kerülő egyén politikai és egyéni értékét mérlegeli.

Viszont az arányos képviselői rendszert sem ejtette el, mert a felelőtlen demagógia lehetőségeinek bizonyos mértékben korlátokat szab, mert nem egyes jelöltek ígéretei, hanem pártprogramok állanak egymással szemben.

Nagyjában ezeket tartalmazza az indokolás általános része.

ra, hogy a tervezett választóközönség számadatairól hozzávetőleges képet nyújtanak, ezeknek az összeállításoknak alapján azonban

nem lehet pontos választ adni arra, hogy mennyi lesz a választók száma, mert a statisztikai adatgyűjtés csak a népszámlálás adataira támaszkodhatott.

A statisztikai táblázatok az 1930. évi népszámlálás alapján az ország egész — huszonnégy éven felüli férfi és harminc éven felüli női — népességének tagozódását tüntetik fel, műveltség, foglalkozás és helybenlakás szerint. Az indokolás is csak azt mondja, hogy ezek a táblázatok csak kombinatív lehetőséget nyújtanak egyes számadatokra

MIT MOND A STATISZTIKA?

Rendkívül tanulságos az a statisztikai táblázat, amely a huszonnégy éves és idősebb férfiakról szól, feltüntetve műveltségüket, foglalkozásukat és helybenlakásukat. — Összesen 2,263,422 férfi adatait tünteti fel ez a táblázat. Ezek közül háza, házrészre, földbirtokot, illetve bérlete van 1,142,864-nek.

Mint hogy a javaslat a választói jogosultság főkéllékét a hat elemi elvégzését állapítja meg, azoknak a 24 éves és idősebb férfiak adatait vizsgáltuk meg, akik hat elemi végzetek. Ezeknek a száma 879,313 azoknál, akik legalább hat év óta

ugyanabban a községben vagy városban laknak. Nyers számítás szerint az alacsonyabb néprétegből tehát ennyien kapnának választói jogosultságot. Ezek közül az öt holdon aluli kisbirtokosok száma 149,504.

Hat évi helybenlakása van 51,307 főiskolát végzett legalább 24 éves férfinak. Hat év óta lakik egy helyben 73,574 legalább 24 éves férfi, aki a középiskola 8 osztályát és 94,576 olyan férfi, aki középiskolájának csak négy osztályát végezte el.

Az indokolás a statisztikai adatoknak a választójogi kellékekkel való összevetése után arra az eredményre jut, hogy

a választók száma az ország egész lakosságának körülbelül 28—30 százaléka lesz.

Ma 37 százalék a választók száma. Az új választói létszámról azt mondja az indokolás, hogy

ez a létszám még mindig elég széles és az általánosság szempontjából bizonyára nem kifogásolható.

— Ellenkezőleg inkább azt lehetne talán kifogásolni — írja —, hogy amikor a titkos szavazás intézményesítésével ilyen gyökeres reformot hajtunk végre, akkor a választójogi szigorúbb megállapításával a választói létszámot miért nem szállítjuk le alacsonyabbra...

Egy anya szörnyű tragédiája

Karjai között halt meg a kórházból kicsempészett gyermeke akivel víz helyett lúgkővet itatott.

A maga nemében szinte pártját ritkító eset játszódott le tegnap a kisvárdai kórházban. A kora reggeli órákban egy jajveszékkel anya állított be és sírva könyörgött, hogy Szaniszló Imre nevű 1 éves kisfiát mentse meg, mert a szerencsétlen gyermeknek víz helyett

véletlenül oldott lúgkővet adott.

Az orvosok nyomban hozzáláttak a kisgyermek életének megmentéséhez. Amíg a kisgyermek a műtőben volt, a kétségbeesett anya a folyosón javeszkelve és szívszorogva várta a kiszűrődő híreket.

Egy izgalommal teli negyedóra múlva felpattant az ajtó és a halálra vödör kisgyermeket bevitték a kórterembe, ahol az egyik betegágyon helyezték el. Az anyát, aki egyre izgatottabban viselkedett, igyekeztek távol tartani, hogy a többi betegek nyugalmát ne zavarja. Egy óvatlan pillanatban azonban Szaniszló Lászlóné belépőzt a kórterembe és

a gyermekét ölébe véve, kiosont a kórházból.

Mint egy eszelős rohant... hogy hova, talán maga sem tudta. Amikor már a fáradságtól majdnem összerogyott, megállott és a téli nagykenőbe burkolt kisfiát megnézte. A gyermek arca hófehér volt, szíve már nem dobogott.

Rágni kezdte, de minden hiába való volt, a kisgyermek karjai között kiszennedett.

Szaniszlóné a szörnyű felfedezés után hazament a gégegyi otthonába és rögtönzött ravatalra fektette

egyetlen kisfiát. Közben a kórház értesítette a csendőrséget, akik a szerencsétlen asszonyt, — aki nyilván meghibbant a szomorú események hatása alatt — előállították. Kihallgatása után — nehogy kárt tegyen magában — a saját érdekében őrizetbe vették és az esetről jelentést tettek a nyíregyházi ügyészségnek.

Anglia és Franciaország hitvallása a Népszövetség mellett

Páris, január 12. Delbos külügyminiszter tárgyalást folytatott Sir Eric Phipps párisi angol nagykövettel a jövő hétfőn Gentben összeülő népszövetségi tanácsülés tárgysorozatáról. A jelentések szerint a két nagyhatalom

hitvallást tesz a Népszövetség iránti hűségéről

és hangsúlyozni fogja, hogy Anglia és Franciaország nemzetközi politikájának továbbra is a Népszövetség a sarkpontja. Arról is szó lesz a nyilatkozatban, hogy nincs szükség a Népszövetség alkotmányának módosítására, sokkal célravezetőbb, ha az eddigi nélszövetségben alkalmazzák az alapszabályokat.

Az Apollóban

MA BEMUTATÓ:
HARRY BAUR
IVAN MOSJOUKIN és
Marcella Chantal
főszereplésével

NICSEVO

(Hősök a tenger alatt.)
Két férfi harca egy nőért.
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor.
HIRADÓ!

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR
RÖKK MARIKA
legnagyobb filmje:

GASPARONE

Millőker melódiagazdag nagy operettje, ragyogó kiállításban!
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!

Bizonytalan a szavazók száma

Attanulmányozva az indokoláshoz csatolt statisztikai adatokat, amelyek végeredményben azt döntik majd el, hogy jó-e a javaslat és alkalmas-e arra, hogy a nemzet igazi közvéleményének kifejezője legyen a választások eredménye.

Sem a javaslat indoklásából, sem a statisztikai táblázatokból nem derül ki, hogy

a törvényjavaslatban foglalt

választójogosultsági kellékek mellett mekkora lesz a választók száma?

Erre az indoklás sem tud választ adni. Sehol az indoklás szövegében erre válasz nem található.

A kormány a központi statisztikai hivatal útján elkészítette ugyan ezeket a statisztikai összeállításokat, amelyek a rendelkezésre álló adatok alapján alkalmasak ar-

—Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését elősegíti és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

A honvédszenekar hangversenye a nyomorgókért

Nem várt nagy érdeklődés előzi meg a honvédszenekar január 17-i hangversenyt, melyet az Arany Bika hangversenytérben tart meg. Várhalmi Oszkár karmester keze alatt működő filharmonikus együttes próbái nagyszerű tempóban haladnak s dirigenspálcaja alatt szinte napról-napra simólnak, finomulnak ki a művek szépségei. Sajnos, Müller Erzsébet tervezett Beethoven C dur zongora-versenye elmarad, mert a művész nő mellhártyagyulladásban fekszik. Helyette Mándy Margit énekművésznő énekel az énekirodalom gyöngyeiből, bizonyára olyan nagy sikerrel, amilyennel már számtalan elismerést aratott rádióban és nagy hangversenytér-ekben.

A jegyek nagy része is elővételben kelt el. A jótehetségűre tekintettel igen mérsékelt áron (80 fill. 2 P-ig) vannak megállapítva. Előjegyezhetők a Bika portásánál. Műsoron lesz még Mozart gyönyörű Es dur szimfóniája, Erkel Hunyadi nyitánya s Buza Gáborral Mendelssohn e moll remek hegedű-versenye. A háromtételű verseny-mű több, mint fél század óta nemcsak a szoloművészeknek, de a közönségnek is egyik legkedveltebb száma. A zenei romantika egyik halhatatlanja: Mendelssohn erre a koncertre a poétikus tartalomnak, formaszépségnek, forró kantilénának és tündéri virtuozitásnak olyan hihetetlen gazdagságát pazarolta, mely kétségtelenül lenyűgöző hatást gyakorol a hallgatóra. A koncert közönsége bizonyára újra gyönyörködni fog a mű és Buza Gábor előadásában, mivel a zenekar fog koncertálni.

MEGKEZDTEK NYIREGYHÁZAN AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IGAZOLVÁNYOK FELÜLVIZSGÁLÁSÁT

Nyiregyháza, január 13. Az utóbbi napokban nagy izgalmat keltett a nyiregyházi polgárok között az a hír, hogy felülvizsgálják itt is az állampolgári igazolványokat.

Értesüléseink szerint a Külföldiek Ellenőrző Országos Központi Hatóság nyiregyházi kirendeltsége felülvizsgálja az állampolgárságot igazoló okmányokat s ebből a célból máris többszáz idézés ment szét, amely arra szolgál, hogy az illető polgár tartozik megjelenni a nyiregyházi rendőrkapitányságon s az idegenellenőrző hatóság előtt bemutatni azokat az okmányokat, amelyekből kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy az illető magyar állampolgár.

Az illetőségi bizonyítványokat csak úgy fogadják el igazolásul, ha abból ez is kitűnik, hogy 1921 július 26-ika előtt is magyar állampolgár volt az illető, azaz olyan illetőségi bizonyítványa van, amely azt is igazolja, hogy a fenti dátum előtti időben a mai Csonka-Magyarország valamelyik községében, vagy városában nyert illetőséget. A KEOK nyiregyházi kirendeltsége a legnagyobb udvariassággal bonyolítja le hatalmas munkáját, a gyors eredmény azonban attól függ, hogy fel van-e mindenki szerelve az állampolgárságot igazoló okmányokkal.

A kereskedelem képesítéshez kötése ellen foglalt állást az OMKE

Debreceni felszólalások az OMKE nagyválasztmányának ülésén. Üdvözölték Sesztina Nagybakay Jenőt sikeres bécsi előadása alkalmából.

Budapest, január 12. Az OMKE nagyválasztmánya tegnap az éjféli órákig tartó ülést tartott, amelyen azt a kérdést vitatták meg, vajon

a kereskedelmet képesítéshez kössék-e vagy sem.

Sesztina Nagybakay Jenő elnök megnyitójában mindenekelőtt kérte a nagyválasztmány tagjait a higgadt és tárgyilagos véleménynyilvánításra és a felszólalók nyugodt meghallgatására, majd bejelentette, hogy a kereskedelmi miniszter a képesítés kérdésében az érdekképviseletekhez 17 kérdőpontot intézett, amelyek fölött országos vita indult meg. Negyvenegy testület közölte állásfoglalását az OMKE-val.

Harminchat érdekképviselet a ké-

pesítés ellen, öt a képesítés mellett nyilatkozott.

Napirend előtt Alberty Ervin köszönetet mondott Sesztina Jenőnek minapi bécsi előadásáért, amellyel hathatósan szolgálta a magyar-osztrák gazdasági közlekedés ügyét.

A napirendhez elsőnek Tasnády Kardos Gyula, a debreceni kereskedelem színvonalának emelése érdekében szükségesnek tartja a kereskedelem képesítéshez kötését.

Többek felszólalása után az elnök elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképpen a nagyválasztmány 66 szóval 6 ellenében a kereskedelem képesítéshez való kötése ellen foglalt állást.

Ciano gróf távirata a debreceni Monti-körhöz

Tisztújító közgyűlést tartott a Monti Kör.

A debreceni Monti-kör, amely az olasz barátság és kultúra ápolását van hivatva mindjobban elmélyíteni most tartotta meg tisztújító közgyűlését. A közgyűlés újabb három évre a régi vezetőséget választotta meg, bizonyosságát adva ezzel annak a melegeggedésnek és osztatlan bizalomnak, amellyel a régi vezetőség iránt érez.

A közgyűlés egyúttal elhatározta egy nagyszabású ünnepély megrendezését, letárgyalta a költségvetést, a

zárásszámadatokat és üdvözlő táviratot intézett a háromhatalmi tárgyalások alkalmával Budapestben tartózkodó Ciano grófhöz.

A táviratra Ciano gróf külügyminiszter azonnal válaszolt és 12-én éjjel feladott sürgönyében szívélyes hangon megköszöni a debreceni Monti-kör figyelmét s bensőséges üdvözlését küldi a Monti-kör vezetőségének s minden egyes tagjának.

Még nincs nyugalom az ipartestületben

A baloldal hajlandó engedményeket tenni a válságos helyzet enyhítésének érdekében.

Az ipartestületi válsággal kapcsolatosan állandóan folynak a tárgyalások és különböző verziók keringenek az új elnökválasztással kapcsolatosan.

Különösképpen azonban

a testület jobboldali körében mutatkozik nagy bizonytalanság,

amennyiben az elnökség lemondása csak a legsúlyosabb következménye volt annak a bomlási folyamatnak, ami az ipartestületi életben a jobboldalnál már hónapok óta tartott. A baloldalra el lehet mondani, hogy a jelenben talán egységesebb, mint valaha és teljes az összefogás közöttük az ipartestületben. A közeljövőben lezajló elnökválasztással kapcsolatosan azonban még a baloldali körökben sem alakult ki végleges álláspont. A helyzet ugyanis az, hogy a közel két esztendő jobboldali rezsim idején előfordult és a jelenben is egyre súlyosbódó helyzetben milyen pozíciót hajlandó vállalni. A felelősség nem kismérvű, annál is inkább, mert a most megválasztandó vezetőségnek kell ügykezni azon, hogy az előző elnökség működése alatt bekövetkezett válságos helyzetet enyhítse.

Közben természetesen állandóan folynak a tárgyalások. Csütörtökön Vági István vezetésével

az ipartestületi baloldal küldöttsége kereste fel a város elsőfokú közigazgatási hatósá-

gának vezetőjét, ifj. Dömsödy Imre tanácsnokot. A küldöttség a tanácsnok előtt kifejtette a baloldal álláspontját, amely szerint hajlandó békés kompromisszumra, abban a reményben, hogy az együttműködés ismét fellendíti az ipartestület helyzetét.

A jobboldal is folytat tárgyalásokat, de minden eredmény nélkül. Tóth Lajos megingathatatlan marad abban az elhatározásában, hogy nem avatkozik többé az ipartestület ügyeibe. A két alelnök még hajlandó volna esetleg tovább végezni teendőit, sőt hírek szerint az új választáson is vállalnák a jelölést.

Ebbe viszont a baloldali tömegek nem hajlandók belemenni, mivel a most lemondott jobboldali vezetőségnek tulajdonítják az ipartestületben bekövetkezett válságos helyzetet.

Értesülésünk szerint néhány napon belül mégis tisztázódni fog a helyzet és remény van arra is, hogy sikerül békés megoldást találni.

GYÁSZROVAT

Némethy Lajos életének 45-ik évében elhunyt. Temetése 15-én, szombat délután 3 órakor a Köztető 3-as ravatalozó terméből.

Oláh Gábor Shakespearéről

A Színházi Szabadegyetem ciklusában, az Ujságíró Clubban esőtörtök este Oláh Gábor tartott hatalmas sikerű előadást Shakespearé Hamletjéről. A frappáns, nagyszabású elemzést a termet zsúfolásig megtöltő közönség viharos tapsal köszönte meg.

A vasárnapra hirdetett Déri-múzeumbeli előadás technikai okokból egy héttel eltolódik, hétfőn az Ujságíró Clubban Juhász Géza beszél a magyar dráma kezdetéről. Belépődíj nincs.

Az osztálysorsjáték húzása

55.000 pengőt nyert: 49025
5.000 pengőt nyert: 13428
2.000 pengőt nyert: 66067
1.000 pengőt nyertek: 28319 20729
44045 63436
500 pengőt nyertek: 5193 15355
26181 38054 54555
300 pengőt nyertek: 2714 4726 4890
7674 10296 13178 22480 31051 42635
44924 50915 53639 54695 57758 58467
62332 80153 85793

Az új német vallás templomai

Londonból jelentik: Anglia egyik legkomolyabb lapja, a »Daily Telegraph« hosszabb cikket közöl a német nemzeti vallás első templomainak megnyitásáról. A »Daily Telegraph« berlini tudósítója a Güstrow, Wismar és Doberan városokban megnyitott három templomról közöl beszámolót.

A német nemzeti vallás hívei a »szent német földet, a családok, a fajt és az őseket« tisztelik ezekben a templomokban. A német nemzeti vallás különösen Himmler fekete egyenruhás védőcsapatai és Baldur von Schirach ifjúsági szervezetei között hódított híveket.

Az új vallásnak szentelt épületeket »Ahnenhalle«-nak nevezik, vagyis »Ősök csarnokának«.

A nagy német lapok nem igen írnak róla, de a kisebb jelentőségű helyi lapok igen sokat árulnak el a mozgalmról, melyben a főpapok szerepét a kerületi pártvezetők játsszák.

A »Daily Telegraph« elmondja, hogy a güstrowi Ahnenhalle hajdan római katolikus kápolna volt, amelyet Szent Gertrudnak szenteltek. Most már évek óta nem használták és a lakosság ott tartotta a szénáját. Az egykori kápolnát átalakították.

A templom ávegablakon a kereszt helyét a horogkereszt foglalta el, a szentély nyugati végében pedig Hitler mellszobra állt.

A Madonna és a gyerek szobrának a helyére egy német anya került, akit négy gyerek vesz körül.

A falakon a helyi családok őseinek neveit felsoroló táblák vannak. A szertartás még nem kristályosodott ki teljesen, de a güstrowi »Ahnenhalle« felavatási ceremóniái némi képet adnak az egészről.

Az új templomokban már esküvők, »keresztelők« is voltak, melyeket a helyi pártvezetők négezték megfélelítő szertartások középtette.

Güstrowban a megnyitás napján hét esküvőt és négy »keresztelést« tartottak.

— Debrecen sz. kir. város iskolán kívüli népművelési bizottsága e téli folyamán mindazok részére, akik már az analfabéta tanfolyamot vagy az elemi népiszkola 1—2 osztályát elvégezték, ingyenes továbbképző tanfolyamokat szervez, hol a hallgatók mindazon ismereteket elsajátíthatják, melyekre feltétlenül szükségük van. Jelentkezések a titkári hivatalban (Széchenyi u. 23.) történik naponként d. e. 9 és fél 12 óra között.

Már csak három napig lesz nyitva a fényképkiállítás

Az egész város a Debreceni Fotóklub gyönyörű fényképkiállításáról beszél. Egyre több kérés érkezik, hogy hosszabítsák meg a kiállítást, ez azonban lehetetlen, mert a termékre szükség van.

Igy tehát már csak három napig lesz nyitva a káprázatosan

szép fényképkiállítás.

Igyekeznek mindenki megnézni, mert aki egyszer látta, ugys meg nézi újra. Most már délután is és este záróra után is megtekinthető, mert reggel 9-től esti 8 óráig megtekintés nélkül nyitva van a kiállítás.

Ülést tartott Debrecen város inségakciós bizottsága

Debrecen város társadalmi inségakció bizottsága csütörtökön délután ülést tartott.

Az ülésen a HONsz különböző kérelmeit tárgyalták meg. Az októberi közgyűlés már megszavazott a HONsz részére 5.000 pengő készpénzsegélyt és egyéb támogatást is kiállításba helyezett. A HONsz most két jegyzéket nyújtott be: az egyikben 37, a másikon 302 hadigondozott részére kér lakbér, tüzelő és készpénzsegélyt.

Az inségakcióra igen nagy terhet róna, ha a kérelmeket mind teljesítenék, így albizottságot küldtek ki, amely dr. R. Kiss István, dr. Lengyel Zoltán, Csomor Gyula és Musza Ferenc tagokból áll és ez vizsgálja majd ki, hogy ki-nek kell okvetlenül segély és milyen mértékben.

Dezső Emil szegényügyi biztost a

közgyűlés pénztári tisztje választotta meg és így elbúcsúzott a bizottságtól, amely lelküismeretes, nehéz, nagy munkájáért teljes elismerését és köszönetét fejezte ki neki.

A polgármester Márton Dezsőt nevezte ki szegényügyi biztosnak, aki már két hónapja be is tölti ezt a hivatalát. Az új szegényügyi biztos előterjesztést tett a szegénysegélyezésre. — Közsegélyes jelenleg 774 van, 489 családtaggal. Ezek 7258 pengő segélyt kapnak, amiből 4116 pengő lakbérsegély. A szegényügyi biztos javasolta, hogy több, nagyon nehéz helyzetben levő segélyezett havi segélyét emeljék fel 8 pengőre.

A bizottság 59 segélyezettnek ezt meg is adta és a havi keretét így 161 pengővel felemelte.

Éles ellentétek a magyarországi német mozgalom vezetői között

Budapest, január 12. A bonyhádi választás után, amelyen tudvalevően a kiscsardapárti jelöltet, Klein Antal hatalmas többséggel választották meg a túlzó németek jelöltjével szemben, a hazai németek egyik exponense, dr. Kussbach Ferenc érdekes cikkben foglalkozott a bonyhádi választás eredményével és a cikk keretében megemlékezett arról a szervezetről, amely a bonyhádi kerületben a féktelen pángermán agitációt folytatta: a Volksdeutsche Kameradschaftról.

A kapott információk szerint a Volksdeutsche Kameradschaft 1935 elején alakult Budapesten, amikor Bleyer Jakab halála után a hazai németek legális szervezetének vezetőségében különböző differenciák mutatkoztak. Ekkor tört utat magának a Deutscher Kulturverein életében pár fiatalember, akik hamarosan szembetalálták magukat az egyesület nagy többségével, radikális programjuk miatt. Dr. Basch, dr. Schmidther, dr. Mühl, Faustig, Albert Miksa, dr. Goldschmidt voltak ennek a csoportnak a vezetői. Reprezentánsul megnyerték maguknak dr. Huss Richárdot, a debreceni egyetem német tanszékének professzorát.

és Jácki Péter volt államtitkár. Lehetőleg távol tartották a mozgalomtól az idősebb elemeket és rögtön erős propagandát fejtettek ki a hazai németek körében, egyrészt a kormány kisebbségi politikája, másrészt a nagy egyházak vezető papjai ellen.

Nyilvánosságra szánt programjuk alappillére a kulturális követelések radikális megoldása volt és többek között azt követelték, hogy a németajkú községekben a tanítási nyelv kizárólag német legyen.

Az egyesület vezetői között azonban annyira elmélyültek az ellentétek, hogy a túlzó fiatalok csoportja új egyesületbe tömörült a Volksdeutsche Kameradschaft néven. A magyarországi Kameradschaftnak nincsen alap-

szabálya és tulajdonképpen engedély nélkül működő egyesület.

A magyarországi németek vezetői szerint a Kameradschaft intézménye nem más,

mint annak a negyvenet politikai pártnak a pótléka, amelyet 1935 körül akartak nálunk megalakítani, de a felsőbb hatóságok nem adták meg rá az engedélyt.

A közeljövőben a magyarországi németek legális vezetői memorandumot juttatnak el Darányi Kálmán miniszterelnöknek.

amelyben tiltakozni fognak a Kameradschaft tevékenysége ellen és egyben közlik a kormánnyal a magyarországi német kisebbség kulturális, gazdasági és politikai követeléseit.

Baldwin és Roosevelt beszédei: nemkívánatos irodalom Németországban. Londonból jelentik: Egy svájci könyvkiadó cég, a luzerni Vita Nova kiadóval, lefordította németre Baldwin volt angol miniszterelnök és Roosevelt elnök beszédeit. A német fordítást a svájci vállalat Németországban is terjeszteni akarta. A könyvet bemutatták a német cenzúrának, amely most visszaküldte a beküldött példányokat azzal a megjegyzéssel, hogy: „Nemkívánatos irodalom”.

Belezuhan a forró vízbe egy mérnök tízhónapos kisleánya

A kisgyermek állapota válságos.

Megdöbbentő szerencsétlenség áldozata lett egy debreceni úri család tízhónapos kisleánya. A csecsemőt fürdetni akarták és közben belezuhan a forró vízzel telt kádba, úgy, hogy életveszélyes égési sebekkel kellett kiállítani a klinikára.

A Teleki-utca 13. szám alatt lakik Balázs Béla államvasúti mérnök feleségével és tízhónapos kisleányával együtt. Csütörtökön reggel Balázs Béla utasította a szobalányt, hogy melegítsen vizet, mert meg akarja fürdetni a gyermeket. A meleg vizet hamarosan elkészült és a csecsemőt levetkőztették. Az apróságot meztelenül az asztalra helyezték és a forró vizet beleöntötték a kis kádba.

Az úriasszony utasította a szoba-

lányt, hogy menjen az udvarra és a kútról hozzon hideg vizet. Alig lépett ki a szobalány a szobából,

belülről rémes sikoltást hallott.

Ijedten futott vissza és megrémülve látta, hogy

a tízhónapos csecsemő belezuhan a forró vízzel telt kádba, ahol borzalmatosan sikoltozva rugdalozik.

Édesanyja kétségbeesve igyekezett kiementeni a gyermeket, ami a szobalány segítségével sikerült is.

A gyerek kis teste azonban

akkor már rákövörös volt és nyomban hólyagosodni kezdett.

Az anya és a gyermek sikoltozásaira a szomszédok is berohantak a lakásba, ahol látva az összeégett testű csecsemőt, azonnal telefonáltak a mentőkért. Percek múlva megérkezett a helyszíre a mentőautó. A gyermeket első segítségben részesítették, majd beszállították a klinikára. Az orvosok rögtön ápolás alá vették, de a szerencsétlen kislány állapota olyan súlyos, hogy az orvosok nem bíznak felépülésében.

A tragikus szerencsétlenségről értesítették a rendőrkapitányságot. A hatóságok vizsgálatot indítottak az ügyben.

Németország számára toboroznak munkásokat a dunántúli nyilasok

Különös nyilaskeresztes toborzás Zala vármegye kisgyűlése előtt.

Zalaegerszeg, január 12. Zala vármegye kisgyűlése érdekes ügygel foglalkozott. A megye különböző hatóságainál ezrével jelentkeztek mezőgazdasági munkások németországi mezőgazdasági munkálatokra. A munkások előadták, hogy

itt hon nem akarnak munkát vállalni, mert a falukban a nyilaskeresztesek azt hirdetik, hogy mindenki mehet Németországba, ahol ezeket lehet keresni.

A vármegyei gazdasági egyesület közgyűlésén Softics Jenő, dr. Koller István, dr. Thassy Kristóf és dr. Farkas Tibor felszólalt a munkástoborzás emefura módja ellen és a jelenlevő Tarányi Ferenc felsőházi tagtól és Bódy Zoltán alispántól védelmet kértek, mert mint mondták,

máholnap nem lehet Zalaiban mezőgazdasági munkást kapni.

Ez a kérdés került most a megyei kisgyűlés elé, ahol Szabó Károly kávési kiscsardá interpellált. Elmondotta, hogy az utóbbi napokban többszáz falusi jelent meg a nyilaskeresztesek zalaegerszegi pártirodájában és németországi mezőgazdasági munkára jelentkeztek.

Ugyancsak tömegesen jelentkeztek a hatóságoknál is. Ez azoknak a nyilas híreszteléseknek az eredménye, hogy csak Németországban megy jól, de politikai színezete is van a dolognak, mert

a pártiroda toboroz.

holott erre engedélyje nincs. Erélyes intézkedéseket kér.

Vitéz Teleki Béla gróf főispán válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy

tudomása van a dologról.

Hangoztatta, hogy senkinek sincs engedélyje a németországi munkástoborzásra. Töves beállítást az, hogy Németországban korlátlan munkalehetőség kínálkozik. Németországba csak azok mehetnek ki, akik németül tudnak és

a múlt évben is kint voltak. Az egész ország területéről csak 5000 munkás mehet ki. Az interpelláció ügyében

vizsgálatot indít

és felkérte Bódy Zoltán alispánt, hogy saját hatáskörében szintén tegye meg a szükséges intézkedéseket. A magyar embernek először Magyarországon kell munkalehetőséget keresnie és erőt a magyar hazának kell rendelkezésére bocsátania. A főispán bejelentését általános helyeslés fogadta.

Anyakönyvi hírek

Születések: Füzesi Sándor fm., leány Erzsébet, Lovas János fm., fiú István, Tudos László MÁV pályamester, leány Éva, Dombi Sámuel posta al-tiszt, leány Ilona, Szelei Sándor MÁV asztalos, fiú Tibor, Fazekas László hentes, fiú Zoltán, Grünbaum Lajos utazó, leány Éva, Pelles János pincér, fiú Tibor, Török Imre majoros, fiú István, Nagy Imre fm., fiú Miklós, Csonka István közműves s., fiú István.

Eljegyzések: Beke Károly lakatos s. — Csordás Julianna, Mór István cipész s. — Burzik Irén, Piko Imre kis-bérlő — Vass Zsuzsanna, Hermann Endre fodrász m. — Kapros Margit, Sági András fm. — Fazekas Erzsébet, Szabó Sándor fm. — Kovács Margit.

Haldiozások: Gesztessy Stefánia r. kat. 28 éves, Győr. Özv. Mikei Lajosné r. kat. 65 éves, Honti u. 4b. Özv. Edenburg Lajosné izr. 73 éves, Csapó u. 47. Birinyi Róza kelmefestő ref. 63 éves, Csillag u. 110. Némédi Gyula fm., ref. 40 éves, Nagyecsed. Bakóczy Andrásné ref. 79 éves, Csokonai u. 37. Fehér Gábor bérsgazda r. kat. 53 éves, Ohatpusztaköcs. Pácsi Berta ref. 55 éves, Csap u. 70. Papp Ilona ref. 18 napos Zala s. 2.

hírek

A Debreceni Független Újság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 fél évre 14.40, negyedévre 7.20 egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR: E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgáltatást: »Nap«, Piac ucca 1. sz. »Mura-közy«, Piac ucca 72. szám. — »Aranyegyszarvú«, Kossuth ucca 8. szám. »Arany János«, Csapó ucca 66. »Mátyás király«, Nyilastelep.

Rádióműsor

PÉNTEK, JANUÁR 14.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend. — Közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: »A magyar táncok virágnéye.« Irta és felolvassa Pap Miklós. — 10.45: »Miért görnyed a gyermek a könyvei fölé?« Irta Csapodyné Mócsy Márta dr. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: Akom Lajos énekegyüttese. — 12.45: Hírek. — 13: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. — Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.40: Hírek. — 15: Aratóyahírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 16.15: Diákféltő: »Házirabszolgák Afrikában.« Irta dr. Wehner József. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Son Harry gordonkázik zongorakísérettel. 17.35: Sportközlemények. — 17.45: Tánc-lemezek. — 18.50: »Magyar táj magyar szemmel.« (Erdély a XVII. században.) Tolnai Gábor dr. előadása. 19.20: Az Operaház előadásának ismertetése. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. »Bohémélet.« — Dalmi 4 képben. — I. felv. után kb. 20.20: Hírek. — II. felv. után kb. 20.55: Időjárásjelentés. — 11.00: Időjárásjelentés. — 22.30: Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál. — 23: Hírek angol nyelven. — 23.05: A rádió szalonzenekara. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.40: Gyorsírótanfolyam. — 19.30: »Péter a városba megy.« Osváth Tibor előszelése. — 20: Hírek. — 20.30: Egressy Sándor és Dénes József cigányzenekara muzsikál. — 31.35: Várány László és jazzzenekara játszik. — Gáthy László énekel a Metropol-szállóból.

— Harmadik zsidó kultúreste szombaton 8 órakor a hitközség tanástermében. Megnyitja: dr. Vág Sándor. Előadók: Komlós Aladár budapesti író, dr. Weisz Pál főrabbi. Énekel: Fülöp Kálmán, zongorán kíséri: Sebestyén József. — Helybiztosítás: Csillag Arthur könyvesboltjában.

(+) — Egészséges teint gyakran szenved a rendetlen székletétel miatt. Előzze meg ezt Darmol használatával akkor is, ha nincs kimondott székrekedése. A Darmol tisztítja a vért, szabályozza az emésztést, tetszés szerint adagolható és hatása tartós használat mellett sem csökken.

Fontos kereskedelmi tárgyalások Anglia és az USA között

London, január 12. Február közepén Washingtonban kezdődnek meg a kereskedelmi tárgyalások Anglia és az Egyesült Államok között. Ezeknek a tárgyalásoknak világgazdasági szempontból is döntő jelentőséget tulajdonítanak. Hogy a tárgyalások sikerét eleve biztosítsák, előbb Londonban lesznek félhivatalos megbeszélések az angol és az amerikai gazdaságpolitika képviselői között. Ezzel magyarázzák, hogy az Egyesült Államok új londoni nagykövétét,

Kennedyt, aki február első napjaiban érkezik Angliába, az Egyesült Államok több gazdasági

szakértője is elkíséri útjára. Tekintettel arra, hogy az angol-amerikai csereforgalom kibővítése előreláthatólag szükségessé teszi az ottani angol világbirodalmi gazdasági egyezmény némely pontjainak felülvizsgálását, a legközelebbi hetekben Londonba érkezik az ausztráliai kormány négytagú bizottsága.

A bizottságnak három miniszter tagja van és elnöke Page ausztráliai kereskedelmi miniszter. A kiszivárgott hírek szerint az angol-amerikai gazdasági tárgyalások során fontos szerep vár a valutáris kérdésekre is.

— A mai színházról. A KIE szabadegetemén ezen a címen tart ma este pontosan 7 órai kezdettel előadást Horváth Árpád, a színház igazgatója. Az előadás a KIE-ben lesz. Piac ucca 36. szám, I. emelet. Minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség.

(:) — Iparosbált rendez a debreceni iparosság, csaknem 10 évi szünet után, 1938 január 29-én, este 9 órai kezdettel, azért, hogy tanúságot tegyen élniakarásáról s hogy a minden örömtől megfosztott iparos ifjúságnak alkalmat adjon egy gondtalan és vidám este eltöltésére, melyből erőt meríthetnek a további küzdelemben és bizakodóbb lélekkel nézhetnek egy jobb jövő elé. A bálrendező bizottság elnöksége.

(:) — Bányakatasztrófa. Hardwick-ből jelentik: Az itteni közbányány egy tárnájában bányalégrobbanás történt, amely 10 bányászt megölt. Eddig 5 megszenesedett holttestet hoztak fel a mélységből.

— Tricikli és villamos karambolja. Budapestről jelentik: Ma reggel a Károly-körúton haladt a Steiner kekszgyár háromkerekű szállítókecskéje, melyen Steinfeld Miklós alkalmazott ült. Két szembejövő kerékpáros fekezésre kényszerítette Steinfeldet, a sikos úttesten a tricikli megcsúszott s az arra rohánó 49-es villamos alá került. Az összeütközés következtében Steinfeld lezuhant és életveszélyes sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— A Mikulás meggyógyított egy bóna kisleányt. Londonból jelentik: A normantoni (Yorkshire megye) gyermekkórházban Mikulásnak öltözött kórházi szolga járt körül, ajándékokat osztogatva a kis betegeknek. Midőn a tízéves Leslie Melore ágyához ért, aki éveket óta bóna jobb kezére és lábára, mosolyogva szólt: »Fogj szépen kezét a Mikulással, fiacskám.« A gyermeket olyan izgalomba hozta a legendás alak váratlan megjelenése, hogy felemelte bennül kezét, melylyel megrázta a Mikulás jobbját és azóta lábát is mozgatni tudja. A javulás tartósnak bizonyult. A váratlan izgalom végleg meggyógyította a gyermeket.

— Plágiumper az »Az a szép, az a szép...« kezdetű sláger körül. Budapestről jelentik: Új slágert fújnak, dalolnak, füttyölnek most Budapesten: Sally Dezső zeneszerző dalát, az »Az a szép, az a szép, akinek a szeme kék« kezdetű nótát. A sláger körül most különös bizonydalom keletkezett. Dankó Pista özvegye plágiumper indított Sally ellen és az ügy most került a budapesti törvényszék elé. Ítéletre azonban nem került sor, a felek kiegyeztek. Sally egy bizonyos összeget fizetett Dankó Pista özvegyének és a darab kottájára s a hanglemezre rá kell írni: »Dankó Pista nyomán«.

AZ AKADEMIA MEGEMLÉKEZÉSE BERZEVICZY ALBERTRŐL

Budapest, január 13. A Magyar Tudományos Akadémia csütörtök délután rendkívüli ülést tartott volt elnökének, Berzeviczy Albertnek emlékeztetére. Ravasz László püspök megnyitóbeszédében jellemezte Berzeviczy Albertet, a nagy magyar humanistát. Utána Balogh Jenő volt miniszter mondott emlékeztetőt.

— Számos női bajnál végtelen nagy megkönnyebbülést szerez reggel, éhgyomorra felpoháryi természetes »Ferenc József« keserűvíz azáltal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti, azonkívül pedig az emésztőszervek működését lényegesen előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

— Halálos szerencsétlenséget okozott a hirtelen januári meleg. Bajáról jelentik: Borzalmos szerencsétlenséget okozott a bácsa-megyei Szilbács községben a hirtelen jött olvadás. Schneek Károly 36 éves gazda kenderszáritója a gyorsan jött olvadás miatt annyira áztott, hogy dűledezni kezdett, — majd hatalmas robajjal összeomlott. A szerencsétlenség abban a pillanatban történt, mikor Schneek gazda édesanyjával és Arzenin Pál munkással a kenderszáritót vizsgálta, hogy nem fenyeget-e veszély. Az épület maga alá temette a három embert. Schneek azonnal meghalt, édesanyja és a munkás életveszélyesen megsérült.

x Tartós ondulást, vas-, vízhullámot Batánál készíttessen. Csapó u. 4. Szolid árak.

TÜZOLTÁS PUDERREL

London, január 13. A londoni Fetter uccában kigyulladt egy nagy pipere-cikk gyár. Miután kellő víztömeg nem állt azonnal rendelkezésre, a tűzoltók óriási mennyiségű puderral fojtották el a lángokat.

KÖZGAZDASÁG

Exportremények emelték a rozs árat a készáru piacon.

Ujroz márciusra: 19.75, 19.71, zárlat 19.86—19.85, májusra: 19.79, 19.90 zárlat 19.87—19.90.

Tengeri májusra: 14.00, 14.04, 13.95 zárlat 13.95—13.96.

Búza: felsőtízai 77 kg-os 20.80—21.15, 78 kg-os 21.10—21.45, 79 kg-os 21.35—21.55, 80 kg-os 21.50—21.75, Rozs: 19.10—19.20.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.40—15.75, Zab: elsőrendű 16.55—16.70, középminőségű 16.55—16.65.

Tengeri: 12.95—13.05. Búza: 150 mm hajduszoboszlói 80-as 21.70, 150 mm hajduszoboszlói 79—80-as 21.60, 150 mm bihari 80-as 21.60.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3766 darab sertést. Előző napi maradvány 19. A vásári állományból angol hússertés 959. Árak: prima szedett 104—106, III. 94—98, exportzsír, márkázott 162 fillér kg-ként. Az irányzat változatlan.

HIVATALOS VALUTÁARFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.—11.70, dinár 7.25—7.80, USA dollár 335.95—339.95, francia frank 11.20—11.70, len 2.85—3.—, líra 16.90—17.90. (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével), osztrák schilling 80.—80.70, svájci frank 77.80—78.70.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 14-én pénteken filléres hely-
árakkal: Éva a paradicsomban.

Január 15-én, szombaton délután
filléres helyárakkal: Sybill. — Este
prémierbérlet 14. sz. Egyetlen éjsza-
kára.

Január 16-án, vasárnap délután ren-
des helyárakkal: Egyetlen éjszakára.
Este bérletszünetben: Egyetlen éj-
szakára.

Január 17-én, hétfőn C) bérlet 16. sz.
Egyetlen éjszakára.

Január 18-án, kedden B) bérlet 17.
Egyetlen éjszakára.

Január 19-én szerdán, A) bérlet 16.
Egyetlen éjszakára.

A színházi iroda jelenti:

Január 14-én, pénteken filléres hely-
árakkal 16 fillértől 1.20 fillérig. II.
Neményi Lili felléptével

Éva

a paradicsomban

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét
a műsorban történt

műsorváltozásra

Január 15-én szombaton prēmierbérlet
14, 16-án vasárnap este bérletszünet,
17-én hétfőn C 16. számban, 18-án
kedden B bérlet 17. számban, 19-én
szerdán A bérlet 16. számban Lakatos
László háromfelvonásos színműve, a

L á z

Szombaton délután filléres hely-
árakkal

SYBILL

Vasárnap délután mérsékelt hely-
árakkal

Leányvásár

Január 20-tól, csütörtöktől Buda-
pesttel egyidőben

Egyetlen
éjszakára

MOZI

A FALU ROSSZA

Tóth Ede 100 arannyal jutalmazott
színművét filmre vitték. Azt nyugodtan
mondhatjuk, hogy még egyszer megér-
demelné a száz arany kitüntetést. —
Ízig-vegyig magyar film, magyar mű-
vészet, csupa hangulat és szellemes-
ség. Ebben a darabban igazán nincsen
semmi túlzott szentimentalizmus,
mentes a hatásvadasságtól is, mégis
olyan megkapó, olyan hatásos, hogy
a néző elejétől végig lenyűgözve szem-
léli a falu rosszána szívéhezszóló tör-
lénétét. A magyar nótáknak igazi ün-
nepe ez a kép, üde, bájos melódiák
kísérik végig a darabot, mintegy pom-
pás kíséreléssel a szórakoztató, kedves
historiának.

A szereplők valamennyien igazi ma-
gyar levegőben élnek. A főszerepben a
legkiválóbb színészeink nyújtanak el-
sősorú alakításokat, élén a nagy-
szerű Dayka Margittal, akinek ábrá-
zolása a legtisztább művészet. Elragá-
dóan ügyes figurákat állítanak elénk
Somogyi Erzi és Olvedy Zsóka. Egé-
sen nagyvonalú markáns férfiaságá-
val Greguss Zoltán, megkapó Rózsa-
hegyi Kálmán és Somlay Artur, de
egyformán jó a darab valamennyi sze-
replője.

A rendezés kifogástalan munkát

végzett, úgy alkalmazta vetítógép elé
a legnépszerűbb magyar népszínművet,
hogy semmi sem veszített határossá-
gából és minden lehetőséget kihasz-

nált, amit csak a felvevőgép tág per-
spektívái nyújtottak.
A falu rosszá a Vigzínház mutatta
be nagy sikerrel.

Megkezdődtek az építkezési
előmunkálatok
Hitler római fogadtatására

Róma, január 13. Az a bizottság,
amely Hitler kancellár tavaszra terve-
zett római látogatásának kidolgozásá-
val van megbízva, úgy döntött, hogy
a birodalmi vezér vonata az ostiai pá-
lyaudvaron fog megérkezni. A köz-
ponti termini pályaudvar környéke
ugyanis nem bizonyított alkalmasnak a
rendkívül nagyszabású fogadtatás le-
bonyolítására. Az ostiai pályaudvar
környékén már meg is kezdődtek az
építkezési munkálatok, mégpedig tel-
jes erővel, mert hiszen Hitler érkezé-
sége már csak 3-4 hónap áll rendelkezé-
sre. A pályaudvar régi épületét
lebontják és helyébe új, modern épü-

letet emelnek. Az állomás előtti térsé-
get is rendezett térére képezik ki, ahol
felvonulhatnak a római helyőrség
dicsőszázadai. Hitler vonata tehát itt
fog megérkezni s itt bonyolódik le az
ünnepélyes fogadtatás. Hitler bevonu-
lása Rómába valószínűsíti a diadalút lesz.
A tervek szerint Róma egyik legpom-
pásabb pakotájában a Doria palotában
fog megszállni, amely szemben van a
Palazzo Venezia-val. A felső emeleten
pompás lakosztályok vannak, ahol
Hitler és kíséretét a lehető legművé-
szibb és legkényelmesebb környezetbe
tudják elhelyezni.

SPORT

SPORTNAPLÓ

Idestova két hét és megkezdődik
a bajnoki szezon. A Boeskey már
javában trenírozzik, ami most sok-
kal kellemesebb, mint a múlt heti
szibériai hidegben. Kertes kivéte-
lével már mindenki itt van, együtt
a csapat, sőt 15-én megérkezik
Kertes is, úgy hogy a kék-sárgák
kompletten készülhetnek elő a sze-
zonra. Az első mérkőzés január hó
30-án lesz Budapesten az Elektro-
mos ellen. Az őszi fordulóban 5:2
arányban veszített a debreceni
együttes, de most nagy a bizako-
dás, hogy visszaadják a kölcsönt.

Februárban érdekes sporteseme-
ge lesz Debrecenben. Az őszi el-
maradt Ujságírók-Boeskey el-
nökség küzdelmet fogják megvív-
ni. Az izgalmasnak ígérkező mér-
kőzést Fülöp László hírlapíró
az agilis Reményi György közre-
működésével máris nagy lelkiismer-
tetességgel szervezi.

A vívók ne a szájukkal vívjanak
— ez az álláspont jutott kifejezés-
re nagyon helyesen a Vívószövet-
ségben. A vívók a karddal vívja-
nak — hangoztatják és ezen az
alapon szigorú ifjegyelmi eljárást
indítanak azok ellen a vívók ellen,
akik a közelmúltban a verseny-
eken hangoskodtak, kardjukat oda-
válták és vitatkoztak a zsűrivel.

A válogatott magyar futballesa-
pat, amely vasárnap Luxemburg-
ban, a luxemburgi válogatottal
mérkőzik, Párisba érkezett.

A Ferencváros Győrit és Lakyt
szabadlistára tette és ez azt jelen-
ti, hogy a két játékos eladó.

Május 16 és 26-ika között rendezi
a vívóvilágbajnoki küzdelmeket
Csehszlovákia Prágában.

A többi csapatoknál a játékosok
visszatartása azok közül a játéko-
sok közül, akiknek a szerződése
most járt le, a következőképpen
fest: Újpest visszatartja Vinczót,
a Nemzeti Flórárt, a Szeged FC Ha-
rangozót, Seperrrel pedig új szerző-
dést köt, a Szürketaxi Kutasit.

Hír szerint a Teleki-Boeskey
tesztelésben beállott a teljes be-

ke, sőt állítólag az első tavaszi
mérkőzésen Teleki ismét játszik a
debreceni csapatban.

Bécsi hír szerint a Kontinens-
Nagybritannia válogatott mérkő-
zést június 19-én rendeznek meg.
A mérkőzés angol pályán kerülne
lebonyolításra. A revans 1939-ben
Párisban vagy Berlinben lenne.

A holland Ajax beadvánnyal
fordult szövetségéhez és előadva,
hogy az idei téli portyán a Kis-
pest cserélt a Budafokkal, mert
előnyösebb ajánlatot kapott Afri-
kából, azt a meglepő indítványt
terjesztette elő, hogy a holland sző-
vetség tiltsa el egyleteit a magyar
klubokkal való mérkőzések leköté-
sétől.

A DVSC futballszakosztálya
szombaton este 8 órakor összejöve-
telt tart a Szárnyaskerékben.

KISPEST-ORAN 6:4 (3:1)

Oran, január 13. A Kispest vándor-
csapata csütörtökön az orani
helyi együttes ellen 6:4 (3:1) arány-
ban győzött.

Lelőtte a szerelmesét
egy volt rendőrtiszt

Budapest, január 13. Budapesten a
Komlósi úton egy eszméletlen, vérző
asszonyt találtak, aki mellett egy re-
volver hevert. Az első pillanatban
megállapították, hogy a szerencsétlen
asszonyt

valaki lelőtte.

Kiderült, hogy az asszony Khoen La-
jos szabó különváltan élő felesége,
akinek az arcát rongosolta össze a me-
rénylő golyója. Először a különváltan
élő férjre gyanakodtak, Khoen azon-
ban tökéletes alibit igazolt. Közben a
lelőtt asszony magához tért a klinikán
és elmondotta, hogy Templom János
gazdatiszt, aki szerelmével üldözte őt,
lőtte le.

Templom János rendőrtiszt volt és
négy évvel ezelőtt

feltételekkel lelőtte feleségét,
amiért hat évi fegyházat kapott.
Büntetése ketharmad részének kitölté-
se után feltételes szabadlábra helyez-
ték. Mindenütt titkolta szörnyű bűnét.
Mégismékedett egy 40 éves gazdag
pesti özvegyvel, akitől

furfangos módon 40.000 pengőt
csalt ki,

majd otthagya és beleszeretett Khoen-
néba. Üldözte az asszonyt szerelmével
és amikor Khoen elutasította magá-
tól, a nyílt uccán lőtte le a szerencsét-
len nőt, aki most súlyos állapotban
fekszik a klinikán. A budapesti rend-
őrség elrendelte a szökésben lévő volt
rendőrtiszt országos körözését.

Véaveszéllyel küzd
a „Vidovdan” gőzös
a viharos tengeren

Páris, január 12. Egy jugoszláv gő-
zös Brest magasságában a tengeren
végveszéllyel küzd.

A „Vidovdan” gőzös fedélzetéről
szerdán este S. O. S. jeleket adtak le.
Közölték, hogy a hajó Brest kikötőjé-
től mintegy 110 mérföldnyire a viha-
ros tengeren végveszélybe került. A
gőzös hajócsavarja ellőtt s az a veszély
fenyeget, hogy az erősen hullámzó
tenger felborítja a gőzöst.

Brest kikötőjéből azonnal segély-
hajók indultak el a jugoszláv hajó
megmentésére.

Tovább folyik az angol-o'asz
rádióháború

London, január 13. A jeruzsálemi
rádió arabnyelvű adásai és a daventryi
arabnyelvű rádió leadóállomás létesí-
tése után most az angol kormány az-
zal a tervvel foglalkozik, hogy Cyprus
szigetén nagyerejű rövidhullámú rá-
dióadóállomást létesít, amelynek fő
feladata szintén az arabnyelvű hírszol-
gálat lesz. Ezzel az angol-o'asz éter-
háború új szakaszába lép. Az Evening
Standard értesülése szerint az angol
kormány el van szánva ennek az üto-
kártyának a kijátszására, ha időköz-
ben nem sikerül megkötöni az olaszok-
kal a rádióbékét. A rádióleadóállomás
szerkezete már elkészült és rövidesen
útnak indul Cyprus szigete felé.

Debrecen sz. kir. város Polgár-
mesterétől.

ad. 54.516/1937. IV. sz.
VERSENYTÁRGYALÁSI
HIRDETME NY

Debrecen sz. kir. város közterületén
Hungária úton — Diakonisszaképző
Intézet előtt 242 fm. 30/45 cm. méretű
csatornázási munkálatainak vállalat-
bandására nyilvános versenytárgyalást
hírdetnek.

A közszállítás költségei szabálysze-
rűen biztosítottak.
A munka odaítélés után azonnal
megkezdendő és 30 munkanap alatt
befejezendő.

Az előírt s szabályszerűen kiállított
aláírt ajánlat összefüve és a hátlapon
cégszöveget tartalmazó pecséttel ellát-
va és „Ajánlat Hungária úton létesít-
endő csatornázási munkálataira” fel-
irattal, pecséttel lezár, sértetlen borí-
tékban 1938. év február hó 3-án d. e.
10 óráig Debrecen sz. kir. város köz-
igazgatási iktató hivatalába nyújtandó
be.

A beérkezett ajánlatok ugyanazon a
napon d. e. 11 órakor a városháza kis-
tanácstermébe nyilvánosan bontatnak
fel, mely eljárásan ajánlattevők vagy
meghatalmazottaik jelen lehetnek.

A kiírási műveletet, valamint a jelen
kivonat versenytárgyalási hirdet-
ményt kiegészítő részletes versenytár-
gyalási feltételeket ajánlattevők Deb-
recen sz. kir. város műszaki ügyosztá-
lyánál Csapó utca 33. sz. II. em. 12. sz.
helyiségében díjtalanul kaphatják
meg.

Részletes felvilágosítás és a tervek
megtekinthetők a műszaki ügyosztály
19. sz. helyiségében.

Debrecen, 1938. január hó 13.

Polgármester m. b.

Dr. Vida Szűcs Imre s. k.

műszaki tanácsos.

HIRDETMÉNY.

Debrecen város erdőgazdaságának szolgálatát teljesítő 1 darab pirospej herélt szolgálati ló, folyó hó 16-án, vasárnap délelőtti háromnegyed 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül.

Gazdasági tanácsnok.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező Külső-ohati D. II. b. jelű parcella, mely áll 13 khöld 618 négyszögöl rétből, 315 khöld 458 négyszögöl legelőből, 270 négyszögöl ház és udvarból, tehát összesen 328 khöld 1346 négyszögöl területű, 1937 október hó 1-től 1938 szeptember hó 30-ig terjedő egy évre árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni.

A bérbeadó árverés 1938. évi január hó 20-án, délelőtti 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva.

Árverelni szándékozik a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házpenztárnál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza, félmelet 16. sz. szoba) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága közhírré teszi, hogy az 1935. évi IV. t. c. 30. §-a alapján elrendelte 2292-1936. kv. sz. alatt, miszerint Debrecen sz. kir. város területén az erdei termékek eladása és vétele csak oly feltétel alatt eszközölhető, ha az eladó az eladni szándékolt erdei termékek

jogos szerzését a termelőnek, illetve az eladó erdőbirtokosnak a polgármester, illetve a községi előjáróság által láttamozott bizonyítványával igazolja. A bizonyítványban feltüntetendő az eladói szándékolt erdőtermékek neme, minősége, nagysága, száma és mértéke. E határozatban előírt igazolványkényszer az importált és a vasúton érkezett faanyagokra nem terjed ki. E rendeletnek joghatálya 1938. évi április hó 30-ig tart. Fáy István s. k. főispán elnök.

58.710/1937. VI. sz. HIRDETMÉNY. A m. kir. Belügyminiszter úr 150.802/1937. VI. a. számú rendelete értelmében az 1920. évben született, mindkét nembeli magyar állampolgárok 19-ik életévükbe való belépésüket folyó évi január hó 31-ig — külön bejelentőlapra, melyet a rendőrségi bejelentő

hivatal díjtalanul bocsát rendelkezésükre, — bejelenteni kötelesek, tekintet nélkül arra, hogy másik bejelentőlapra: azaz szülei, vagy hozzátartozók bejelentőlapján már eddig is be voltak jelentve. A bejelentést a m. kir. Államrendőrség debreceni kapitány-ága bejelentő hivatalánál (Kossuth utca 20. szám, 2. lépcső, 1. emelet, 57. számú szoba) az erre szolgáló bejelentő lapon kell megtenni. A bejelentőlapokon az összes adatokat, pontosan és valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valóságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténteért a bejelentésre kötelezett együtt a szülő, gyám, gondozó, munkaadó, szállásadó (család) is felelős. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és azt a 122.700-1935. B. M. számú rendelet 10. §-a értelmében büntetni. Debrecen, 1938. január hó 7-én. Polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HETKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számíttatnak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Katonatisztek,

altisztek, »Unió« tagok elsőrendű tűzifát, szénét, kőcszót, brikket a legolcsóbb áron kapják. 100 kg. már házhoz szállítva. Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében. »Margit-fürdő« mellett. Telefon: 10-24.

906

100 évben 1x

vásárolhat ilyen olcsón, mint most a

HAVAS Hatisnyaházban

Betöltendő állás

Gazdát

vagy ismét keresek 1938. április elsejére. Feltételek: Földműves, vagy közép-fokú gazdasági iskolai végzettség, 10 évi gyakorlat, 40 évnél nem idősebb, r. k. vallású, nős, kiscsaládú, egészséges, munkabíró, — erélyes, fedhetetlen előéletű; szarvasmarha nem tartható, sertés csak házi szükségletre. Szerény igényű egyének részletes fizetési igényekkel és lehetőleg ezévi fényképükkel fel szerelt, sajátkezűleg írt pályázatukat — postán nyújtásuk be bizonyítvány-másolatokkal, melyek viszáza nem küldetnek. Személyes jelentkezés kizárólag meghívásra. Újhelyi Tiivadar, földbirtokos, Kőbócsapáti, Szabolcs m.

72

Bejáró

leány vagy kifizető felvétetik. Degenfeld tér 3. emelet.

65

Takarítónő,

állandó alkalmaztatásra, komoly, lehetőleg 40 éven felüli, ki már hasonló alkalmazásban volt, jelentkezzen. »Éden« vendéglő.

67

Allást keresők

Nyugdíjas

bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámra is. Cím a kiadóban.

5422

Ingatlan

Orvosnak,

ügyvédnek, vállalatnak kiválóan alkalmas ház Deák Ferenc utcán előnyös feltételekkel eladó — közvetítők kizárásával. — Ügyvédem tárgyal hétköznap 9-11 közt Deák Ferenc u. 9., földszint. Telefon: 27-58.

Olcsó házhelyek

eladók a Luther és Kuruc utcák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet.

3412

Kiadó lakás

Teljesen

különbejárattú csinosan bútorozott szoba kiadó. Péterfia uca 48. hátul az udvarban, kerestépiület. Ertekezni reggel 8-11-ig délután 5-7-ig.

2204

Különbejárattú elegánsan bútorozott szoba kiadó. Miklós u. 4., I. em. Ertekezni d. e. 8-12-ig és d. u. 2-4-ig.

63

Eladás

Zsirsertés,

két darab, 120 kilós, eladó. Hid uca 12.

71

Eladó

szalonberendezés, elköltözés miatt. — Ertekezni: Bethlen u. 14., jobbra. 5519

MAKULATURA kapható a kiadóban.

Teljesen

jókarban levő koresolya eladó. Hatvan u. 1., I. kapu III. em. 12-B.

2294

Eladó

120 kiló körüli súlyú zsírmalac egészben vagy kihalva. Homok uca 89.

58

Alma

egy vagon, esetleg mázsás tételekben is eladó. Cím a kiadóban.

34

Eladó

2+1 lámpás jó rádió, egy alig használt ágy sodronnyal, vagy külön is. Egy sötét róka. Megtekinthető 12-től 1-ig. Hatvan u. 1., I. kapu III. e. 12-b.

Két

pár teljesen jókarban levő 37-es női félcipő olcsón eladó. Széchenyi uca 45. szám, keresztépiület.

2254

Rádió

Rádió,

villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 2.

200

Ajánlat

4 pengő

száraz vágott tűzifa, 2 P 50 szagtalan köszén, csak most. Miklós uca 49. Telefon: 15-60.

5513

Rajzolt

rojtos párnák 56 f. ágynemű, függöny kézi- és géphímzés, monogrammozás legizlésebben: Favoritban. Csapó u. 24.

2187

Dióhálók,

ebédlők, kombinált szekrények, irodaberendezések, konyhaberendezések, rekamiék, szalonok kaphatók. Degenfeld tér 6.

5507

Király kávéi

kitűnőek. Aromás, zamatos kávé. Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Degenfeld-tér 11.

5470

Gépirótaxi

Telefon: 3-56. Vállal levelezést, másolást, gépleírást. (Gambrius-átjáró.)

2210

Tüzelőanyagok:

Hazai legjobb minőségű kőszén olcsó áron, tűzifa 4.40. Jakobovits Henrik raktárai, Széchenyi u. 22.

5515

Zamatos

újleltai saját termésű boraim literenként is kaphatók, 36 f. Bethlen 44.

5409

Hunyadi

uccai Zalogház kölesőket két folyósít mindenféle kéziálogra s kereskedelmi árukra.

5518

Király balzsam

kőszvény ellen 1.30 fill. Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárában, Színház mellett.

5108

Alma,

egy vagon, esetleg mázsás tételekben is eladó. Cím a kiadóban.

Hócipőt

tökéletesen javít Orbán gumizsem, Piac uca 7., az udvarban.

5447

Dióbél,

elsőrendű fehér 2.40, narancs —.70, mandarin —.80 a Déligyümölcsesarnokban, Piac 7.

Tüzelőanyagot

Prohászka és Társától vásároljunk Olcsó és megbízható. Bethlen 44. Telefon: 11-61.

5410

Legszebb

ajándék egy eredeti festmény a Képszalonból. — (Gambrius átjáró.) Telefon: 34-56.

2211

Ellátás

90 fillérért

4 fogásos kismenü kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kötő háziasított. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em.

Hungária pensió

Debrecen, Ferenc József 59. szám. Telefon 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Oktatás

Német

oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth uca 41.

2257

Németül

beszélni rövid idő alatt megtanítom. Hatvan uca 1., I. kapu, III. 54.

2052

Különféle

HUSFÜSTÖLÉS

olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki uca 88. sz. alatt.

5489

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kiherceg uca.